

Sanacija divljih odlagališta i podizanje svijesti o njihovoj štetnosti

MISLIŠ...

DA SE NE VIDI?
DA NIJE OPASNO?
DA NE KOŠTA?

Upravni odjel za održivi razvoj,
Odsjek za zaštitu prirode i okoliša
00385(0)52372190
odrzivi.razvoj@istra-istria.hr
www.istra-istria.hr

Voditeljica projekta:

voditeljica Odsjeka za zaštitu
prirode i okoliša Istarske županije
Ljiljana Dravec, dipl.ing.kem.teh.
00385(0)52372182
ljiljana.dravec@istra-istria.hr

Projektni koordinator:

stručni savjetnik za zaštitu prirode
i okoliša Istarske županije
Bruno Kostelić, univ.spec.ekoing.
00385(0)52372194
bruno.kostelic@istra-istria.hr

Projektni asistent:

stručni suradnik za zaštitu prirode
i okoliša Istarske županije
Andrej Mandić, dipl.ing.šum.
00385(0)52372197
andrej.mandic@istra-istria.hr

Ulaganje u vašu budućnost

Operaciju djelomično financira Europska unija
Instrument prepristupne pomoći

Ovaj projekt financira EUROPSKA UNIJA

“Europsku uniju čini 25 država članica koje su odlučile postepeno povezati svoje znanje, resurse i sudbine. Zajedno, tijekom 50-godišnjeg razdoblja širenja, izgradile su zonu stabilnosti, demokracije i održivog rasta istovremeno čuvajući kulturnu različitost, toleranciju i osobne slobode. Europska unija je posvećena dijeljenju svojih postignuća i vrijednosti sa zemljama i ljudima izvan njezinih granica”.

Europska komisija je izvršno tijelo Europske unije.

Stajališta iznesena u ovoj publikaciji ne predstavljaju nužno stajališta Europske komisije.

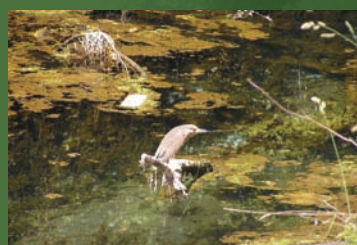
MISLIŠ... DA SE NE VIDI?

Brojna ilegalna odlagališta značajno nagrđuju krajolik i ljepotu Istre. Popisano ih je 266, a konačan broj tek treba utvrditi. Procjenjuje se da ih je čak 1.000! Problem povećava i činjenica da dok se jedno odlagalište sanira, nastanu druga dva. **RAZMISLI!**

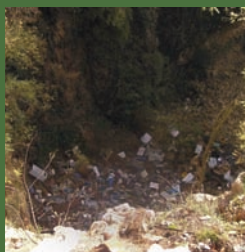
**1000 ILEGALNIH : 7 SLUŽBENIH
ODLAGALIŠTA OTPADA**

Otpad koji si ostavio u prirodi stiže i do tvojih usta! Istra nije bogata vodom, zato moramo pametno raspolagati onime što imamo. Istarsko tlo je izrazito vodopropusno, a otpadne vode slijevaju se u podzemne iz kojih crpimo vodu za piće.

Kрупni otpad se baca svugdje gdje je „zgodno“, posebice na skrivena mjesta u prirodi, pa makar i usred turističkih središta i zaštićenih dijelova prirode.

UDIO I VRSTA OTPADA NA ILEGALNIM ODLAGALIŠTIMA:

- građevinski otpad - 40%
- metalni otpad - 30%
- komunalni, ambalažni otpad, obuća, odjeća - 20%
- gume, namještaj - 10%

MISLIŠ... DA NIJE OPASNO?

Opasnosti koje vrebaju s ilegalnih odlagališta otpada dobile su i znanstvenu potvrdu. Prvo istraživanje na ilegalnim odlagalištima u Istri, koje je proveo Znanstveno-istraživački centar Slovenske akademije znanosti i umjetnosti iz Ljubljane (ZRC SAZU), donosi šokantne podatke! Miš, česti sustanar kućanstava, prijenosnik je virusa limfocitnog horiomeningitisa pronađenog na istarskim odlagalištima. Taj virus uzrok je brojnim oboljenjima, od urinarnih infekcija do teškog oblika meningitisa, a posebno je opasan za trudnice.

ILEGALNA ODLAGALIŠTA UZROKUJU POŽARE I EKSPLOZIJE, OZLJEDE I TROVANJE

Skrovita mjesta u šumi posebno su privlačna djeci, a nerijetko baš na njima vreba velika opasnost od ozljeda i trovanja zbog odbačenog otpada.

U organskom i otpadu od klanja razvijaju se bakterije i virusi koje glodavci, insekti i druge životinje mogu prenijeti i do naseljenih mjesta. Zaraze i bolesti vrlo lako mogu prerasti u epidemiju!

MISLIŠ... DA NE KOŠTA?

Sanacija divljih odlagališta je vrlo skupa, a financira se iz poreza i prireza svakog od nas. Plaćamo svi! Tim bi se novcem mogla opremiti škola, urediti igralište, park...

Štednjak odbačen u prirodu „pojeo“ ti je doručak, ručak i večeru: sanacija 1m³ otpada s divljeg odlagališta stoji 80 kuna.

**SANACIJA: 6 MILIJUNA KUNA ZA
266 ILEGALNIH ODLAGALIŠTA!**

Prema Zakonu o otpadu, onima koji bace otpad u prirodu prijete stroge novčane kazne: pravnim osobama od 300.000 do 700.000 kuna, a fizičkim od 3.000 do 10.000 kuna.

MISLIŠ... DA NIJE VRIJEDNO?

Potaknuti da trošimo i kupujemo nove stvari, zatrpavamo svoje domove. Kupujemo sve i svašta, što uskoro postane otpad. Problem ilegalnih odlagališta u velikoj mjeri rezultat je upravo toga što imamo previše. Svaki dan svatko od nas proizvede 1,6 kg otpada!

SMANJI KOLIČINE OTPADA

Da bi pridonio smanjenju količine otpada, ne moraš biti čarobnjak. To možeš činiti svakodnevno pri kupovini. Smanjit ćeš količinu otpada, zaštititi prirodu i uštedjeti.

Pri sljedećoj kupovini promisli i odaberi:

- dovoljno, a ne previše proizvoda
- namirnice bez ili sa što manje ambalaže
- proizvode od recikliranog materijala
- napitke u povratnim bocama
- platnene vrećice ili košare koje možeš više puta upotrijebiti

Ali to nije dovoljno.

OTPAD MOŽEŠ I KREATIVNO ISKORISTITI!

Imaš li vrt, otpad možeš kompostirati. To je stara metoda pretvaranja organskih ostataka (voća i povrća, ljuske jaja, talog kave, ostaci čaja s vrećicama, pepeo) u plodni humus.

Puno predmeta može se ponovno upotrijebiti. Potrebno je samo malo mašte da nastane nešto ovakvo.

SORTIRAJ STVORENI OTPAD

Proizvedeni otpad vrijedi razdvojiti i grupirati kako bi se lakše reciklirao, a opasan otpad izdvojio i primjereno zbrinuo. Bacaš li ga u prvu kantu bez razmišljanja? Misliš da ne vrijedi? Možeš i drukčije. Istarska županija ponudila je rješenje kako iskoristiti stvoreni otpad putem projekta Sustavno gospodarenje otpadom. Valja ga odvojeno prikupljati i odlagati u zasebne kontejnere.

Za proizvodnju **1 tone papira** treba posjeći **2 stabla** i potrošiti **240.000 l vode**, **4-700 Kwh električne energije**.

Za proizvodnju iste količine papira od starog papira potroši se **0 stabala**, **180 l vode** i **2-750 Kwh električne energije**.

DA: prehrambena ambalaža (mlijeko, sokovi, sladoled, margarin), ambalaža deterdženata i šampona, limenke, konzerve, alat

NE: igračke, ambalaža boja i lakova, sprejevi, baterije

DA: novinski i uredski papir, časopisi, katalozi, bilježnice, knjige, papirnata i kartonska ambalaža

NE: tetrapak, plastificirani i metalizirani papir, zamašćeni papir, fotografije, maramice

DA: prazne staklenke i boce

NE: prozorsko, medicinsko staklo, čaše, žarulje, ogledala, kristal, porculan i keramika

SIGURNO ZBRINI

Pojedine su stvari previše opasne da bi se našle u kanti za otpatke. Informiraj se gdje odložiti potrošene baterije, akumulatore, motorna i biljna ulja, boje i lakove, stare lijekove te glomazan otpad poput starih štednjaka, perilica, računala ili pak olupina automobila.

Nazovi svoje komunalno poduzeće ili potraži na internetu tvrtke koje će besplatno preuzeti tvoj otpad. Možda čak na tome i zaradiš!

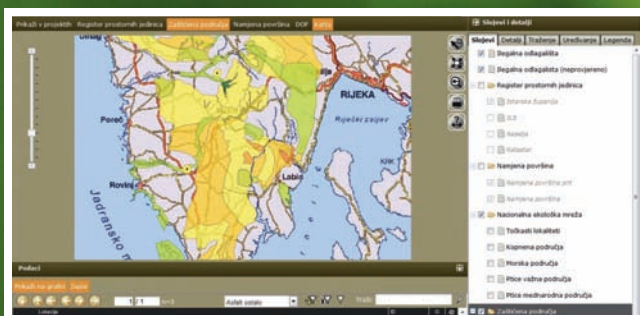
BAZA ILEGALNIH ODLAGALIŠTA OTPADA

U Bazi ilegalnih odlagališta dostupnoj na www.diva.istra-istria.hr označeno je svako registrirano ilegalno odlagalište otpada. Ima ih još i važno je da znamo gdje su i kolika su. Pomozi nam u prikupljanju i dokumentiranju tih podataka.

Evo što trebaš učiniti:

Kada naiđeš na ilegalno odlagalište, uslikaj ga fotoaparatom ili mobitelom, pošalji fotografije i podatke putem aplikacije na web-stranici i označi približnu lokaciju na karti. Nakon tvoje dojave i njezine provjere, ilegalno odlagalište bit će evidentirano.

Klikni! www.diva.istra-istria.hr

www.projekt.diva-istra.eu

Ovdje možeš pronaći više informacija o:

- ilegalnim odlagalištima
- aktivnostima projekta
- radionicama i seminarima
- sustavnom gospodarenju otpadom
- Bazi ilegalnih odlagališta